

Ficha Técnica: Fuxida a Exipto

- **Título:** A Fuxida a Exipto.
- **Autor:** Giotto di Bondone (c. 1267–1337).
- **Cronoloxía:** c. 1304–1306.
- **Localización:** Capela dos Scrovegni, Padua, Italia.
- **Estilo:** Proto-Renacemento (ou Gótico tardío italiano).
- **Técnica e materiais:** Fresco (pintura sobre xeso húmido).

Comentario da Obra

1. Identificación

Esta obra é parte do monumental ciclo de frescos que Giotto pintou na **Capela Scrovegni** (tamén coñecida como Capela da Arena), un encargo do banqueiro Enrico Scrovegni como acto de expiación. A "Fuxida a Exipto" narra un episodio evanxélico no que a Sagrada Familia foxe da matanza de inocentes ordenada polo rei Herodes. Forma parte da historia da vida de Cristo e da Virxe, e é unha das escenas máis célebres pola súa **innovación na representación do espazo e do sentimento**.

2. Análise Formal

Giotto revoluciona a pintura occidental ao superar a bidimensionalidade da arte bizantina e gótica, introducindo unha nova noción de **espazo e volume**.

- **Composición:** A escena está estruturada en **planos inclinados** que xeran profundidade, marcados polas formacións rochosas. A liña de horizonte está baixa, o que permite que a procesión de figuras se imponha na parte inferior da composición. A Virxe, no centro, ten o foco de atención.
- **Modelado e volume:** As figuras xa non son planas e estilizadas, senón que posúen **peso e solidez**. Giotto consegue este efecto usando un modelado con **claroscuro suave** para darlles volume e facelas tridimensionais, como se fosen esculturas. A roupa xa non é un mero adorno; os seus pregos son naturais e suxiren a forma do corpo que hai debaixo.
- **Expresividade e humanidade:** O artista concentra a atención no **sentimento dos personaxes**. O camiño de San Xosé e María é un camiño de dor e preocupación. As miradas dos acompañantes e a Virxe transmiten a tristeza do momento, e o neno Xesús é representado de forma humana e realista.

3. Análise Iconográfica e Simbólica

A iconografía desta obra é directa e emotiva. Giotto non só narra a historia, senón que a converte nunha escena de **humildade e sacrificio**.

- **O burro:** O animal que transporta a María e o neno é un símbolo de humildade, e a súa lentitude subliña a dificultade do camiño.
- **O anxo:** O anxo que guía á familia non é un ser abstracto, senón unha figura sólida que sinala o camiño, confirmando a **protección divina** sobre eles.
- **O contexto naturalista:** As árbores son esveltas e detalladas. A paisaxe non é só un fondo, senón que axuda a crear o ambiente da escena e a suxerir o longo e arduo camiño que teñen por diante.

4. Contextualización

Giotto traballa no inicio do século XIV, un momento de transición entre o Gótico tardío e o Renacemento. A súa arte reflicte o **espírito humanista** que comezaba a xurdir nas cidades-estado italianas como Florencia e Padua. A súa principal innovación foi a súa capacidade para **humanizar**

as figuras relixiosas, achegando as narracións sacras aos fieis a través da emoción e do realismo. As súas solucións formais influíron directamente en artistas posteriores como Masaccio e Brunelleschi, sendo Giotto recoñecido como o **"pai da pintura moderna"** pola súa visión e método revolucionarios.

5. Conclusión

"A Fuxida a Exipto" é un testemuño do xenio de Giotto. A obra rompe coa tradición pictórica anterior e inaugura unha nova era ao fusionar a narrativa relixiosa co realismo e a emoción humana. É un exemplo de como un artista pode transformar a representación de escenas sagradas en algo tan tanxible e emocional que os espectadores se sentan identificados. A través do seu manexo do volume e da composición, Giotto non só pintou unha historia, senón que **creou un mundo onde a fe se fai visible e palpable**.

Concepto	Definición segundo CIUG / PAU
Estilo	Conxunto de características formais, técnicas e temáticas que definen unha obra ou grupo de obras nun contexto histórico e cultural determinado.
Iconografía	Conxunto de imaxes, símbolos e representacións que permiten identificar e interpretar os temas dunha obra de arte.